

Доц. г-р Нено Павлов, ректор на СА „Д. А. Ценов“ - Свищов

СТОПАНСКА АКАДЕМИЯ ВИ ПРЕДЛАГА ДОСТОЙНА ПРОФЕСИОНАЛНА ПЕРСПЕКТИВА

(Продължава от стр. 11)

XVIII столетие се проявява като период на учените енциклопедисти и предефиниране на мисията на академичните структури. Към мащабния университетски проект се добавя идеята за приобщаване на все по-голям кръг от хора към постиженията на научната мисъл. Образователната и популяризаторската мисия на висшите училища придобива нови измерения.

Всичко това прави възможна индустриалната революция на ХтХ в., която утвърждава индустриално превъзходство на Европа, а по-късно и на Северна Америка над останалия свят.

Университетските изследвания стават мощен фактор на този процес през целия ХтХ век до средата на ХХ век.

Цикълът на интензивен технически прогрес след Втората световна война внася дълбока реорганизация във взаимоотношенията между висшите училища, бизнеса и държавата.

Появяват се специализирани научни структури с нови форми на организация на изследванията като тези в Силиконовата долина в Калифорния през 50-те години и европейските технополиси на нашия континент през 80-те години на миналия век.

Постиндустриалното информационно общество от края на ХХ век и началото на ХХт век до наши дни добавя нови компоненти и поставя нови предизвикателства пред университетската идея, като глобализацията на науката и иновациите, новите електронни форми на преподаване, хермафродизмът на изследователя пред трудния избор между фундаменталните и приложните изследвания, между познанието и печалбата, и най-накрая пред риска научният подход да премине границите на обективността и почтеността, ако изцяло се подчини на пазарната стратегия.

След възстановяването на българската държавност се реализира и голямата идея за българско висше образование. На 1 октомври 1888 г. отваря вратите си националният ни университет.

Естествено, всички тези и други специфични промени поставят нови предизвикателства пред българското висше образование, наука и нашето висше училище.

Възникнала през втората половина на 30-те години на миналия век, Стопанска академия се развива под влиянието на европейските образователни модели и университетски идеи.

Нейните основатели под въздействието на достолепно писмено завещание на възрожденца, родолюбца и мечтателя Димитър Ценов сполучливо определят профила и мисията ѝ, позволили днес тя да се утвърди като общонационална научно-образователна и културна институция с европейски измерения. За един сравнително кратък период в нея се създават научни школи, правейки я желан партньор на

европейските университети.

От седемдесетгодишната дистанция на времето с необходимото самочувствие можем да заявим, че Стопанска академия е не само едно от най-старите висши училища в България, определящо образа и нивото на висшето икономическо образование в България, но и институция на националната идентичност и държавност, на европейския облик на страната.

В исторически план професорско-преподавателският персонал на Стопанска академия е имал и има важен и решаващ принос в развитието на икономическата наука и образование, тъй като научните школи, които възникват тук, създават много авторитетни преподаватели и изследователи с европейска известност. Именно те са хората, на които поколения българи дължат приобщаването си към света на науката, към добрите професионални умения и достижения на цивилизацията.

Уважаеми колеги и гости,

В деня на откриването на новата учебна година и навечерието на 70-годишния юбилей позволете да изразя не само моето уважение и респект от стореното от поколения академични преподаватели, но и да подчертая формулата, която винаги е била приоритет на академичното ръководство (включително и на нашия екип) - да съчетава интересите на трите ъгъла, стоящи в основата на академичния успех - доброто взаимодействие между науката и висшето образование, от една страна, бизнесът, от друга, и зачитането на активната роля на държавните институции, от трета.

Скъпи първокурсници,

Чест е за мен да ви приветствам с „Добре дошли“ в Стопанска академия!

Бъдете горди и достойни, защото от днес ставате част от 12-хилядното академично семейство на висшето училище. Защото от днес нататък ставате колеги и следовници на известни личности от държавния, политическия, икономическия и научно-експертния елит на България, дипломирали се в Стопанска академия.

От днес вие влизате в нова, интересна и изпълнена с предизвикателства среда, носеща белезите на университетската свобода, на академичната култура, на духовността и познанието, на автономното саморегулиране и самоорганизиране на взаимоотношенията „преподавател - студент“.

Вие ставате потребители на образователни услуги, съизмерими с тези в престижните европейски университети, на нови образователни и компютърни технологии, на богата езикова и информационна култура.

От днес вашето висше образование и предстоящият ви професионален живот се свързва с академична институция, съзвучна с европейските образователни стандарти и тенденции, разширяваща и задълбочаваща територията на класическото икономическо образование в посока на социално ангажираната и бизнес ориентираната икономическа професия в посока на перспективата, която ви разкрива знанието.

Дълбоките икономически реформи, обхванали целия свят и особено Европа, категорично доказват, че развитието на икономиката и бизнеса не могат да бъдат самотен воин, че адекватна икономика може да има само в добре

организирано и структурирано гражданско общество.

Вярваме, че благодарение на модерните професии, които сте избрали, вие твърде скоро ще станете движещият интелектуален потенциал към общоевропейския процес на изграждане на обществото на знанието.

Скъпи студенти, уважаеми гости, Драги колеги,

В тържествен момент като днешния обикновено не проличават трудностите, противоречивите и конфликтните моменти в академичната ни работа, сложните зиг заги, преодолените препятствия в миналото, невероятната енергия и воля за достигането до този тържествен празник.

Опитът ни учи, че пътят на новото не винаги е лесен и гладък.

Нужни са нови концепции, стратегии и политики, нови визии и стил на действия, чрез

които да се преодолее енергията, рутината и някои досегашни стереотипи, възпроизвеждащи противоречия от миналото.

Новото мислене и новата нетрадиционна, конвергентна среда в Европейския съюз изискват подготовката на нов тип икономисти с висше образование - не тесни кабинетни технократи, а гъвкави, мобилни, пазарно-конкурентни специалисти, с богат интелектуален ресурс, умения и компетенции да се реализират в новата икономика, базирана на знанието. А това се постига не само с мащабни инвестиции в технологиите, но и в хората, в конвертируемото образование като водещ приоритет на държавата.

Обществен дълг на съвременното висше училище е да предлага обучение на равнището на интелектуалните стандарти на науката, на логиката и динамиката на нейното развитие.

Азбучна истина е, че преподаване без изследователска дейност, без съчетаването му с кариерното развитие на преподавателя в научно отношение обрива на неминуем спад на качеството на обучението!

Публичен факт е, че както всички висши училища в България, така и Стопанска академия изпитва хроничен недостиг на бюджетни средства и собствени финансови ресурси.

Всеизвестно е, че една част от преподавателите търсят изва в други висши училища. В това, разбира се, няма нищо осъдително, ако е проява на

приоритетите и перспективите на икономиката.

Нуждаем се от нова държавна политика, която да не възприема образованието като финансово бреме, а като най-важната стратегическа инвестиция в човешкия капитал и основен фактор на националното ни развитие.

Без да абдикира от своите финансови ангажименти, държавата трябва да формира широка система от данъчни стимули за участието на частния бизнес в този процес.

Необходим са нови подходи, механизми и решения за реалното вписване на образованието и науката в пазарната среда, като не се изолират от икономическата и социалната политика. В противен случай би се стигнало до деинтелектуализация на производството, неконкурентност на бизнеса, заетост в нискоквалифициран и ниско заплатен труд.

Нужен е по-диференциран и гъвкав подход при финансирането на изследователската дейност, подкрепен от средносрочна национална програма за развитие на науката с конкретни законодателни решения за висшите училища.

Нуждаем се от нова система за мониторинг на качеството, нов подход във взаимодействието ни с бизнеса, нови механизми за насърчаване на конкуренцията и европейските измерения на висшето образование.

Креещата се необходимостта от една модерна и достъпна система за кредитиране на студентите с преференциален режим на погасяване на задълженията, особено на студентите с неравносгодно положение.

Решаването на всички тези проблеми, до болка познати на академичната общност, са основните предпоставки България да има модерна, гъвкава, с европейски облик университетска наука и висше образование.

Убеден съм, че Стопанска академия има необходимия квалифициран потенциал, за да отговори на предизвикателствата на промените в следприсъединителния период, да осигури реална интелектуална подкрепа на структурната реформа - подкрепа научно-експертна, образователна, консултативна и кадрова.

Скъпи първокурсници, уважаеми колеги, студенти и випускници,

Позволете още веднъж да ви честита днешния красив и забележителен празник, да ви пожелаем здраве, много енергия и дързост, много успехи в обучението.

Бих искал да благодаря на всички първокурсници за избора им да се обучават в нашето висше училище и да ги уверя, че за следването в Стопанска академия, макар и да не е никак леко и никой от нас да не може да обещава лесни успехи, в контекста на европейските образователни тенденции тя предлага една достойна професионална перспектива, която искрено ви пожелавам.

Обявявам новата 2006/2007 академична година в Стопанска академия за открита. Честито!

